

T. B. M. M. (S. Sayısı : 104)

**4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun
Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal
İşler Komisyonu Raporu (1/465)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

1 . 7 . 1988

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-1/384/02908

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

G E R E K Ç E

4792 sayılı Kanunla kurulan Sosyal Sigortalar Kurumunun ana malî kaynağını, işçi hissesi ile işveren payından teşekkül eden sigorta primleri meydana getirmektedir.

Sosyal sigorta primleri, aylık olarak tahakkuk etmekte ve ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir. Sigorta primlerini kanunî süresinde ödemeyen işverenlere, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 80 inci maddesine istinaden 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre gecikme zammı ödenmesi sistemi uygulanmak suretiyle bir ölçüde prim alacaklarının tahsiline etkinlik sağlanmıştır.

Yapılan bu düzenlemelere ek olarak, 278 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile de iyi niyetli olmakla birlikte malî imkânsızlık içine düşmüş bulunan işverenlere, 22.5.1988 tarihine kadar prim borçlarının aşırı ödemeleri halinde tahakkuk eden prim borçlarını iki yıl erteleme kolaylığı tanınmıştır.

Prim tahsilatında daha başarılı sonuçlar elde etmek üzere yapılan bu kanunî düzenlemelere rağmen bir kısım işverenin prim borçlarını ödememede ısrarlı davranış içinde olduğu tespit edilmiş ve mezkûr düzenlemelerin etkin idarî tedbirlerle takviye edilmesinde zorunluluk olduğu ortaya çıkmıştır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun 1987 yılı sonu itibariyle % 83 olan prim tahsilatına rağmen kamu ve özel sektör olmak üzere birikmiş prim alacağı aşağıda belirtilmiştir.

Kamu sektörü	80 858 062 186 TL.
Özel sektör için	170 137 867 852 TL.
TOPLAM	250 995 930 038 TL.

Kamu alacağı niteliğinde olmayan sigorta prim alacakları İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre icraen tahsil edilmektedir. Kurumun 31.12.1987 tarihi itibariyle özel sektöre ait toplam 106 794 464 402 TL. olan prim alacağı 218 901 dosya üzerinden, kamu sektörü olarak 70 047 410 314 TL. olan prim alacağı ise 3 162 dosya üzerinden olmak üzere icraya verilmiştir.

Bu rakamlara göre Kurumun ödenmemiş prim alacağının % 64'ü 222 063 toplam dosya üzerinde yurt çapında icraya verilmiştir. Bakiye prim alacakları için de icrai işlemlerin yapılması çalışmalarına devam edilmektedir.

Yurt çapındaki 22 bölge ve 54 sigorta müdürlüğü nezdinde bulunan toplam 294 kadrolu avukat ile icrai işlemlere hız kazandırmak imkânsız hale gelmiştir. Buna karşılık, avukatlık kadrosunun artırılması suretiyle yeni avukat istihdamı yolunun da rantabl bir sistem olmadığı hesaplanmıştır.

Tespit edilen bu verilere göre en uygun yolun, mevcut serbest avukatlardan vekâlet akti sistemi içinde faydalanmanın daha verimli olacağı, ayrıca bu durumun tahsilatta etkinlik sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu görüşten hareketle hazırlanmış bulunan Tasarı ile, Kuruma, icra takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekâlet akti ile lüzumlu görülecek sayıda avukatla sözleşme yapma yetkisi verilmektedir.

Ülke çapında yapılacak vekâlet akti ile sözleşmeli avukatlara ödenecek ücretin yerine göre il bazı dikkate alınarak tespitine imkân sağlamak üzere, ücret belirleme yetkisi Kurum Yönetim Kuruluna tanınmaktadır.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/465
Karar No. : 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Başkanlıkça 27.5.1988 tarihinde Komisyonumuzca havale edilen «4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname» Komisyonumuzun 13.10.1988 tarihli 1 inci Birleşiminde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Kanun Hükmünde Kararnamenin tümü Komisyonumuzca uygun bulunarak başlık ve maddelerinin esasında değişiklik yapılmadan, başlık ve maddelerinde kanunlaştırmanın gereği teknik değişiklikler yapılmıştır.

Raporumuz havalesi gereği Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Mustafa Balçılar</i>	<i>İbrahim Öztürk</i>
Eskişehir	Adana
Kâtip	Üye
<i>M. Rauf Ertekin</i>	<i>Hamdi Özsoy</i>
Kütahya	Afyon
Üye	Üye
<i>Yaşar Eryılmaz</i>	<i>Sait Ekinci</i>
Ağrı	Burdur
Üye	Üye
<i>Nizamettin Özdoğan</i>	<i>Mehmet Akdemir</i>
Elazığ	Gaziantep
Üye	Üye
<i>Ülkü Gökalp Güney</i>	<i>Ali Uyar</i>
Gümüşhane	Hatay
Üye	Üye
<i>İ. Hakkı Önal</i>	<i>Halil Çulhaoğlu</i>
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
<i>Kerem Güneş</i>	<i>Doğan Baran</i>
Kars	Niğde
Üye	Üye
<i>Ömer Günbulut</i>	<i>Kâzım Özev</i>
Sivas	Tokat
Üye	Üye
<i>Talat Sargin</i>	<i>İbrahim Çebi</i>
Tokat	Trabzon

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname

4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılması; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 16.6.1988 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 9.7.1945 tarihli ve 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 174 ve 1912 sayılı kanunlarla değişik 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Kurum icra takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekâlet akti ile lüzum görülecek sayıda avukatla sözleşme yapabilir. Sözleşmenin şartları ve ücret miktarı Yönetim Kurulunca tespit edilir.»

SAGLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 9.7.1945 tarihli ve 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 174 ve 1912 sayılı kanunlarla değişik 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
«Kurum icra takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekâlet akti ile lüzum görülecek sayıda avukatla sözleşme yapabilir. Sözleşmenin şartları ve ücret miktarı Yönetim Kurulunca tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE — 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı yetki kanunlarıyla Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu için adı geçen kanunlarla verilen yetki süresine kadar geçerlidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Yıldırım Akbulut
Cumhurbaşkanı V.

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
V. Atasoy

Devlet Bakanı
A. Bozer

Devlet Bakanı V.
A. K. Alptemoçin

Devlet Bakanı
A. Kahveci

Devlet Bakanı
M. Yazar

Devlet Bakanı
C. Çiçek

Devlet Bakanı
N. Kitapçı

Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu

Millî Savunma Bakanı
E. Vuralhan

İçişleri Bakanı
M. Kalemli

Dışişleri Bakanı
A. M. Yılmaz

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
H. C. Güzel

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
B. Akarcalı

Ulaştırma Bakanı
E. Pakdemirli

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak. V.
B. Akarcalı

Sanayi ve Ticaret Bakanı
Ş. Yürür

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
F. Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı
M. T. Titz

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

